١٢٨٣–ՐԵՊԻՒԼ ԱԽԸՐ–Ա–ԱԼԱԹՈՒՐԳԱ

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ–18–ՕԳՈՍՏՈՍ–1866

ՕՆ ՏԵՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՍԵՆԵ–ՆՈՒՄԵՐՕ–655–ՀԱՒԱՍԱ ԵՐԹԷՍԻ–6–ՕԳՈՍՏՈՍ–1866

ՄԷԾ ՄՈՒԱՂԸ

Իշ պու ՄէՀՄՈՒԱՅԸ Հասլատիս, հէր հաֆթա ՀՈՒՆ մաա էրթէսի կիւնէրի տաղթքլանագ տրը։

Սենէսի բէշին օլարագ	140	ղուրուշ
Ալթը այլողը քէզալը	70	„
Իւշ այլողը քէզալը	40	„
Վէ պիր նումէրօտու	3	„

Ցաշրալար իշիւն պէհէր նումէրօտու փոսթախանէ նիզամը մուՀՄԻԼՆԷ իւՀՐԷԹ ալնամաղը իստանբուլդէն պէյան օլունուր։

ՀԱՅԱՏԻՍ

Իլանաթլրն պէհէր սըրանը պիր տէֆալըգ 3 ղրշ։
Իքի տէֆա իշիւն պէհէր տէֆասընա . . 2 „
Իւշ տէֆա իշիւն պէհէր տէֆասընա . . 1½ „
Իւշ տէֆատան զիատէ օլան, մէ զայէթ ուզուն իլանաթ իշիւն այրընա բապարըգ օլունուր։
Տաշրալարտան կէլէն մէքթուպ վէ իլանաթլրն բօթա մէսարիֆլէրի, կէօնտէրէնլէրին իւզէրինէ օՀ տուզու պու մահալատէ պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՂԷՆ ՄԷՎԱՏԸ ԵՎ ԱՓՐԻԿԱՅԸ ՍԱՅՍՈՒՐԷՅԷ ՄՈՒՐԹԱԼԼՈՒԳ ՂԱԶԷԹՈՒ

ՊՕՐՍԱ 1866	1 Օգոստոս	ԹԷԼԷԳՐԱՖ ԽԱՊԵՐԼԷՐԻ	ՄԷՍՕՐԻՄԷԼԷՆ	Բազար էր՝ Օգոս. 1	Սալ 2	Չարշամպա	Բէնշէմպէ 4	Ճումա 5	Ճումա էր՝ 6
Լոնտրա 3 այ վատէ Ղրշ.	109 7/8 110	Բարէ 9 օգոստոս Գոնսոլիտէ 28—28 Իսթիգրաղ 1865 · 240 · 1865 · 255	ՄէՀԷտիկէ լիրա Ղրշ.	103 30	103 30	103 30	103 30	103 30 103 30	
Փարիզ „ „ „		Բարէ · 11 օգոստոս 28—28 50 Իսթիգրաղ 1865—240 1865—255	Տէյնաթը ումումի. յէ թահվիլաթը 100 ատէտ ինկիլիզ եա. խուտ 110 ատէտ լի. բրայի Օսմանլին պէ. հէրի։	29 31	29 24	29 19	29 17	29 14 29 21	
Մարսիլիա „ „ „	22 72 1/2 22 77 1/2	Բարէ 15 օգոստոս Գոնսոլիտէ 27 90—28 25 Իսթիգրաղ 1865—258 1865—253							
Ամսթրատա „ „ „		Լոնդրա 14 աղսթոս Գ ծնսոլիտէ 26 1/4—26 3/4 „ 16 „ „ 26 1/4—26 3/4							
Ջէնովա „ „ „									
Նաբոլի „ „ „									

ԱՍԻԹԱՆԷ 6 ՕԳՈՍՏՈՍ

Չարշամպա, Բէնշէմպէ վէ Ճումա կի-նէրէ, Եոյլէնպէն Եվէլ մէսաֆիր գապուլ իգէմէյէճէյիմիզ, Ռէհբար խորբա ղըրաղլար։

ԹԷԼԷՂՐԱՖ ԽԱՊԵՐԼԷՐԻ։

Բարիս · 13 · Աղօսթոս ախշամ։

Մոնիթէօր Թայմըզ ղազէթասընա ճէվապ վէրէրէք տէր · Ֆրանսըզ տէվլէթի վագաս բէք չօգ սաթ մուպայեա իթմէքտէ իսէ տէ, չիւնքի Ֆրանսատան տախի հէր սէնէ եիրմի պինտէն զիատէ պաշգալարը սաթ մուպայեա իթաքլէրինտէն, պու էքսիլէնի տօլտուրմագ իշիւն տիր։ Իմբէրաթորուն էֆքեարընէն միւսալէհէյէ մէյեալ օլտուղու շուռնատան տա պէլլի տիր քի · 1859տա ասքէրլիկէ եաղլան եիւզ պին նէֆէրին հէնիւզ միւտաֆէի թէմամ օլմամըշ էքէն, ճիւմլէսի մէմլէքէթլէրինէ կէօնտէրիլմիշ։

Բէզալիք Ֆրանսանըն քիւլլէթլու կիւկէրշիկ մուպայեա իթալիինի Մոնիթէօր ճէրհ իսէր։

— Ինկիլիզին Սէրայ ղազէթասընտա եապըլտըղընա նազարէն, Սըր Հէնրի Պուլվէր Օրղպօրնտա էքի կիւն գրալիշա սէրայընտա միսաֆիր օլուպ, գրալիշա իլէ միւլագաթ իթտիքտէն սօղրա, Լօնտրայա ավտէթ իթմիշ տիր։

Բարիս · 13 Աղօսթոս։

Գոնսթիթիւսիոնէլ նամ նիմ ըհսի զազէթա, Էնո հուտուտի իշիւն միւզաքէրէ աչըլտըղընը Թաստիք ի-տէր։

Բարիստէ Բրուսիա սէֆարէթինէ սաթաշէ օլան միւսիւ Բատովէչ, Պէրլինէ կէօնտէրիլմիշ տիր։ Մումայէյհ Թահրիրաթը միւհիմմէյի համիլ տիր։

Բրակատա, սուլհ միւզաքէրաթը մուվաֆֆագիյէթլէ իլէրիլէմէքտէ տիր։

Բարիս · 14 Աղօսթոս.

Սիւսիւ Սէնապրա, (Իթալիան մուրախխասը) աղօսթոսուն օն էքի-սինտէ Բարիսէ թէվէճճիհ իթմիշ տիր · պատէհու Բրակայա կիտէճէք տիր, վէ պու պէլլէտէտ պարըշըն իմզալանմասը բէք եագըն տըր։

Աւսթրիալըլար, Պուատրիլաթէր գալէլէրինի պօշաթմագտա տըրլար։

Ֆիօրէնզա 12 Աղօսթոս.

Միւթարէքէ տէօրթ հաֆթա սիւրէճէք տիր · պունուն շարթլարը Իթալիանլարա ղայէթ խայրըլը տըր։ Պէրլինտէ ասհապը բօլնիթիգա պէյնինտէ, Բրուսիատան Էնո էյալէթլէրինին մաթլուպ օլունտուղու աշիքեար սէօյլէնմէքտէ տիր։

Ֆիօրէնզա · 13 Աղօսթոս.

Վէ հէնէ ակին Իթալիայա թէպլիմի ղայէթ եագըն տըր · Ֆրանսա, Բուսիա վէ Ինկիլթէրրա, Իթալիայա մուավէնէթ իթմէքտէ տիրլէր · իհթիմալ տըր հուտուտ մատտէլէրի հագդընտա Աւսթրիա իլէ Իթալիա պէյնինտէ այրըճա պիր միւքեալէմէ աչըլաճագ տըր։

— Կէրէք Բուսիա տէվլէթի վէ կէրէք Լյունան տէվլէթի թէրաֆլարընտան պու տէֆա Ռումբաթրիի հագդրէթլէրինէ էքի գըթա պէօյիւք նըշան կէլմիշ տիր։

Բուսիա թէրաֆընտան կէլէն, պունտան ագտէմ Բուսիա իմբէրաթորունուն էօմրիւնէ գառա օլուն-տուգտա, Ռումբիլիսէլէրինտէ օգունան տուալէր իշիւն։

Վէ Լյունան գրալընտան կէլէն, Աթինա քիլիսէսինին եէտի ատալար քիլիսէսի իլէ պիրլէշտիրիլմէսի իշիւն։

ՀԱՎԱ ՏԻՍԱԹԸ ՄԻՒԹԷՆԷՎՅԵԻ

Օսմանլը ֆօնտօլարը.

Լոնտրա ուսմանլիյէնին մէվգուֆ օլան Բահվիլարընը իրինճի ճի-զինի Ռէբիուլ իուէն էհմանը գէր հալ չըգարըլմասընը սարը գանունունա չիզիլմիշտիր։

ՄՈՒՃԻՊԻՆՃԷ ԱՄԷԼ ՕԼՈՒՆԱ

«Կէչէն սէնէ պաղը ֆէվգէլատէ վէ նակէհզուհուր մէսարիֆին Թէսվիսի իշիւն, տալթանաթը սէնիյէնին մէմալէքի էճնէպկէտէ ագտինէ մէճպուր օլմուշ օլտուղի Թէահհիւտաթ իֆա գըլընմագ վէ պու պապատէ ահվալը հաղբրէ իճապընճա զայէթ աղբր չէրայիթլու Թէտապիր իթթիխաղընա մէճպուրիյէթ կէլմէմէք իւզրէ, էսհամը ումումիյէնին մէվգուֆ օլան Թահվիլաթընը էքինճի ճիւզինի Թէրքիպ իտէն իւշ միլիոն լիրալըգ էսհամը տէր հալ չըգարուլուպ Թէահիւտաթը մէգքիւրէնին իֆասի վէ ֆաղլա գալաճագ մէպլաղը նաֆիյէ նէզարէթի սանալըղընա Թէսլիմիյէ մէճլիսի վալայի ահքեամը ատլիյէ Թահթը նէզարէթինէ օլմագ իւզրէ Իրղրումատան Թրապուզանա օյան չօսէ եօլուն իթմամիյլէ Թրապուզանտա պիր լիման ինշասը խուսուսալարընա սարֆ օլունմասի էմր օլունմուշ տուր · իշպու գանունուն մուճիպինճէ չըգարըլաճագ Թահվիլաթ տէօրթ եիւզ տօքսան սէքիզ պին եիւզ սէքսէն իքի նօմէրօտան պէտ իլէ նիհայէթ պէշ եիւզ էրիկիրմի պէշ պին տօքսուզ եիւզ սէքիզ նօմէրօյի շամիլ տիր։ Մաքամը սամիի սատարէթլէ մալիյէ նէզարէթ ճէլիլէսի քէնտուլէրինէ սիտ օլան ճիհէթինճէ իշպու գանունունուն իճրայի ահկեամընա մէմուր տըրլար։»

Ֆէյ 19 սէֆէր 1283

—Մալիւմ օլտուղու վէճհ իլէ, տախիլի ֆօնտօլար ճէման գըրդ միլիոն օլուպ, պունլարըն եիրմի տօգուզ միլիոնու, մուպատէլէյէ գուլլանըլտը, եանի էսհամը ճէտիտէյէ, Թահվիլաթը միմթազիյէ, վէ օն սէնէլիքլէրէ · տէօրթ միլիոնու օ վագըթ Էնկ իսթիգրազընա Թախսիս օլունտու · իքի միլիոնու պունտան պիր գաչ այ ագտէմ չըգարըլտը · վէ իւշ միլիոնու տախի պու տէֆա, եանի ճէման օթուզ սէքիզ միլիոն · պու ճիհէթլէ իքի միլիոն տահա իհթիաթտէ վար տըր։

1855 ԽՊԻԳՐԱՂԸ։

Կէչէն Բուսիա սէֆէրի էմնասընտա, եանի 1855տէ, Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ տէվլէթլէրի քէֆալէթի իլէ Ինկիլթէրրատան պէշ միլիոն լիրա իսթիգրաղ օլունտուղու ճիւմլէյէ մալիւմ իսէ տէ, իհթիմալ տըր շարթլարը ունութուլմուշ տուր։

Պու իսթիգրաղա եիւզտէ տէօրթ ֆայիզ վէրիլիպ, սէնէյէ եիւզտէ պիր տէ անատան վէրիլէճէք ա, եանի ճէման եիւզտէ պէշ, քի սէնէյէ իքի եիւզ էլլի պին Ինկիլիզ լիրասը տէմէք տիր։

Պու իսթիգրաղ հէր նէ գատար, մալիւմ օլտուղու վէճհ իլէ Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ տէվլէթլէրի քէֆալէթի թահթընտա իսէ տէ, օն սէնէյէտէն պէրու պէօյլէ պիր քէֆալէթէ միւրաճաաթա տա հաճաթ գալմայըպ, ճանիպի տէվլէթը Ալբիէտէն հէր սէնէ մէգքիւր իքի եիւզ էլլի պին լիրա, վագթը զէմանը իլէ կէօնտէրիլմէքտէ իմիշ։

Պու իսթիգրաղընը ֆայիզ վէ անա թագսիթի, ալաֆրանկա աղօսթոսուն պիրի իմիշ · պու սէնէ նասըլ իսէ պու ագճէնին կէօնտէրիլմէսի պիր աղ կէճ գալըպ, օլ վէճհ իլէ քէֆալէթէ միւրաճաաթ օլունմագ լազըմ կէլմիշ։

Իմտի, աղօսթոսուն պիրի կէլտիքտէ, Ինկիլիզ խազինէսի, մէգքիւր իսթիգրաղըն ֆայիզինի անինտէ վէրմիշ իսէ տէ, անասը օլան եիւզտէ պիրի վէրմէմիշ։

Պու հալտէ, մէգքիւր իսթիդրաղ սէնէտալէրինի համիլ օլանլարը, Ինկիլիզ մալիյէ նազարընա կիտիպ, անասընը տախի իսթէմիշլէր, վէ տէվլէթէյնին քէֆալէթինի պունա տէլալէթ կէթիրմիշլէր իսէ տէ, մալիյէ նազարը ճէվապ վէրիպ տէմիշ · Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ տէվլէթլէրինին պու իսթիգրաղա օլան քէֆալէթլէրի եալընըզ ֆայիզը հագդընտա տըր, անասը հագդընտա տէյիլ տիր։

Պու ճէվապտա սէնէտ սահիպլէրի իսկեաթ օլմայըպ, անասընը տախի իսթէմիշլէր, վէ միւճատէլէ արթըպ, իշ Բարլամէնթ մէճլիսինէ չըգարըլմըշ։ Բարլամէնթտէ տախի խայը միւզաքէրէ օլունուպ, մալիյէ նազարը եալընըզ ֆայիզ իթասընը քէֆալէթ թահթընտա ատտ իտիւպ, անասը ճէրհ իթմիշ իսէ տէ, իսթիդրաղը մէգքիւրիւն գօնթրաթօ սէնէտալէրի գրատաթ օլունտուգտա, անասընա տախի քէֆալէթ օլունաճաղը թէպէյեիւն իթմիշ, վէ պու հալտէ մալիյէ նազարը շու ճէվապը վէրմիշ տիր։

«Պիզէր պու միւզաքէրէլէրտէ իքէն, Օսմանը էլլէ իսի Մուսուրուս պէյ, Պապը Ալիտէն ալտըղը բէսմի պիր թէլէկրաֆ խապէրինի պիզէ իպրաղ իլէմիշ տիր, վէ պու թէլէզրաֆ մուճիպինճէ իսթիգրաղը մէգքիւրիւն ֆայիզ վէ անասը օլան իքի եիւզ էլլի պին լիրա ըսթէրլին ճանիպի տէվլէթը Ալիէտէն թէտաբիք օլունարագ կէօնտէրիլմիշ օլտուղունատան, պիր գաչ կիւն զարֆընտա Լօնտրայա վատ օլաճագ տըր · պու հալտէ պու սէնէ ֆայիզ տա վէրիլէճէք անա տա · լաքին իլէրիսիւ իշիւն տախի, պու իսթիդրաղըն ֆայիզը տայիմա իքի տէվլէթին քէֆալէթի թահթընտա օլուպ, եանի կիւնիւ կիւնիւնէ վէրիլէճէք օլուպ, ֆագաթ պու քէֆալէթ, անասընը տա շամիլ մի տիր տէյիլ մի տիր, պունու Ֆրանսըզ տէվլէթի իլէ պիր էյիճէ սէօյլէշմէտիքճէ պիր ճէվապ վէրմէմ»։

Պու քէլամըն իւզէրինէ Բարլամէնթտէ լագըրբաը գաբանմըշ տըր։

Մէգքիւր իսթիդրաղ, 1855տէ, եիւզտէ տէօրթ ֆայիզ իլէ չըգարըլտըղը հալտէ, եիւզիւ եիւզ իքի, եիւզ իքի պուչուղա պընմըշ տըր, եանի մալիյէճէ էն պէօյիւք իթիպարը պիր իսթիդրաղ · շիմտի պիլմէյիզ քի պու տա պիր աղ շէյ տիւշմիւշ միւտիր · տիւշմէմիշ մի տիր · չիւնքի պու գատար աղ ֆայիզի օլտուղու հալտէ, պու իսթիդրաղ քեաֆֆէթէն Թշիլը

գումբանիասընն էլինաէ օլուպ, օրթատա ալըմը սաթըմը եօգ տուր զանը խոէրիզ։

Իրզրում ճանիպինատէ միւթէմէքքին Իրմէնի Գաթոլիկի միլէթի մերխասասը վէ ըէխի բուհանիի Սէրգիեան Յովհաննէս փիսգոբոսուն կէչէն սէնէ վուգուու վէֆաթընա մէպնի, եէրինէ ասհապը ֆազիլէթ վէ տիյանէթտէն մինասիպ պիր զաթրն նասպը լազըմկէլմիշ։ Վէ միւթէհայդանը բուհպանատէն, ասը ենինէ Իրզրումի օրլուպ, իւք եվվէլ Ասիթանէտէ նախագահական վարժարանտա թահսիլի իւլումու բուհանիյէյէ մուպատէրէթ իւլէ Յոմայա տախի ազիմէթլէ իքմալը մալիւմաթ վէ թէսէրրիւս խոէն Սահակեան վարդապետ Սէլքիսէդեկեան, միւտատէթը մէտիտէն պէրու իւթիւտամ պույրուլմուշ օլտուղլարը խըտմաթը բուհանիյէտէ խոպաթը ֆազիլէթ վէ տիյանէթ իթմիշ օլմազիլէ, մագարրը հիւքիւմէթը բուհանիյէյի մէղբիւրէյէ վիլագոբոս ինթիխապ օլունարագ ինթիխապը մէղբիւր ճանիպի քիւրսիի Յոմատան տախի թատիգ պույրուլմուշ։ Վէ քէնտիսի ատհապը տիրպէթ վէ ֆէթանէթտէն օլմագ հասէպի իլէ, Իրզրում մէրիսասլըգ մէմուրիյէթի տախի Պապը Ալիսէ լէտելարդ մուճիպինճէ իրատէյի սէնիյէ վէ ֆէրմանի Ալի սատր օլմազին, կէչէն մահը յուլիսին օն եէթինճի բազար կիւնիւ մումահիլէյհին փիսգոբոս թագաւորինէ թախսիս գըլընմըշտը։

Յէվմը մէղբիւրատէ, նախագահ Հասսունեան Ընտան սէրբիսգոբոս հազրէթլէրի, Ընտանեան թարիգաթը բէհսի բուհանիի օլուպ պու էտնատէ Ասիթանէտէ պուլունան Ընտիրք սէրբիսգոբոսու Սիւքեաս գերապայծառ, վէ քէղալիք Արդվին վէ թէվապի վիսգոբոսու պուլունան Հալաճեան Ընտան գերապայծառ, վէ Աղարեան Սահակեան գերապայծառ հազրաթը վէ սայրը միւթէհայդանը մէտնէտատարանը բուհանիյէ բիֆագաթը իլէ Յէնի քէօյ քիլիսէյի ճէմաթինի պիթթէշրիֆ, բուէսսա վէ միւթէպէրանը միլէթատէն խայը զեվաթը վանճիպիւբ իհթիրամ վէ ճէմիյէթը քէսիրէ տախի հազը պուլունուուղլարը հալտէ, Իրմէնի քիլիսէսի ուսուլու մուհասին շումուլու իւզրէ ֆէվգէլատէ զինէթ վէ տարաթը բուհանիյէ իլէ մումայիլէյհ Սահակեան վարդապետին Իրզրում քիւրսիսինէ փիսգոբոս թագաւորինի իճրա պույրուրմուշլար։ Խիթամը բէսմի թագաւորատէ, ճէմաաը միւհթէրէմ էլերի Իրզրումի օլուպ, էկրէք պէյնատէյի մէզպուրէտէ վէ էկրէք պէյնէլ միլէթ ասարը ճէլիլէյի տիյանէթբէրվէրիլէրի իլէ մէշհուր վէ միւհթէրէմ պուլունան Ալլահվերդիզատէ կեանատէն միւթէվէֆա Աբրահամ ամիրազատէ միւթէհայդանը սարրաֆանատէն Յովհաննէս էֆէնտի ճանիպինատէն վագի օլան տավէթէ տախի բաղլէթ պույրուլարագ, միւշարալէյհ նախագահ հազրէթլէրի իլէ, սայը փիսգոբոսլար վէ բուհանի մէնէհատարլար իլէ մումայիլէյհ նէվթագաւոս Սահակեան եպիսկոպոս հազրէթլէրի էօյլէ թասմընը մումայիլէյհ սահիպանէլէրինատէ իւքլ իտիւպ, քէմալը միւվէտատէթ վէ խալիսէթլէ մուֆարագաթ գըլընմըշտը։

Մումայիլէյհ Սահակեան փիսգոբոս եագընտա քիւրսիի մէմուրիյէթի օլան Իրզրում ճանիպինէ աղնմէթ իտէճէք օլմազ իլէ, Ինշալահու թաալա ճանիպի մէղբիւրատէ տախի նիչէ ասարը խայրիյէյէ մուվաֆֆագիյէթլէ իւհատէի լիագաթընա ինհալէ օլունան ճէմիյէթին ֆէվայիսի բուհանիյէ վէ տիւնեէվկիսի իզտիհարընա պիր վասէթայը խայրիյէթնիւմա օլուրլար։

Լէվանթ Հերալտտա շուտ վէճհ իլէ եաղընը տը։

Պու էսնատէ, պապը զապթիյէտէ զայէթ տըգգաթա շայեան պիր տավա կէօրիւլմէքտէ տիր։ Պունատան 3 հաֆթա գատար ագտէմ, Պաղտատ վալիսի էսպագ սըր քեսաթիպի Յուսթաֆա բաշա հազրէթլէրի ճանիպինտէն, ճանիպի հազրէթը Սատրազամիյէ պիր գըթա թաֆսիյէնամէ վարիտ օլուպ մէճլիսի վալա քէթէպէսինտէն Ի. . . պէյ, վէ թահրիրաթը էմնաք քէթէպէսինտէն Մ. . . Ա. . . պէյ հագգլարընտա հիմմէտ սէնիյէյի սէտարէթվէնահիլէրի իլէ թէրֆիի բիւթպէլէրի իլթիմաս օլունուր։ Միւշարալէյհ Մուսթաֆա բաշա էէրիւլ վիւքէլա վէ գուտեմայը վիւզբաշան օլտուղու հասէպիյլէ իւթիմապէրի գապուլ պույրուլուպ, ըսմը թէշրիֆաթ իւզրէ բիւթպէլէրի տախի իճրա պույրուլուր։

Պունատան պիր հաֆթա սոզրա, միւշարալէյհ Մուսթաֆա բաշա հազրէթլէրի ճանիպինտէն, ճանիպի հազրէթը Սատրազամիյէ պիր գըթա թաֆսիյէնամէ տախի վալ օլուպ, պու տէֆա Ա. . . պէյ նամբիմէնէ հագգընտա պիր գըթա Մէճիտիյէ նըշանը իլթիմաս օլունուր վէ Ա. . . պէյ իլթիմանամէյի քէնտիսի Սատրազամ հազրէթլէրինէ թագտիմ իտէր։

Պու իլթիմասա տախի եօգ տէնիլէմէզ իսէ տէ, պիր գաչ հաֆթա կէճ գալաճաղընատան, միւշարալէյհ Մուսթաֆա բաշայը կիւճէնտիրմէմէք իւզրէ, Աէտարէթ միւսթէշարը էֆէնտի հազրէթլէրի բաշայը միւշարալէյհէ պիր ճէվապ եաղըպ, պու իլթիմասլարընը պիր իբի հաֆթա սոզրայա գալաճաղընը իթիրզար իտէր։

Միւշարալէյհ Մուսթաֆա բաշա տախի ճէվապ վէրիպ, պու մագուլէ պիր իլթիմաս եազմամը օլասուղունու վէ նէ էվվէլքինտէն վէ նէ տէ սոզրաքինտէն խապէրի օլմասըղընը պէյան իտէր։

Պունուն իւզէրինէ Ա. . . պէյ ախղու կիրիֆթ օլունուպ, Պապը զապթիյէյէ իսթինթագա կէօնտէրիլէր, վէ օրատա իբի թէզքիրէնին տախի սախթէ օլուպ, քէնտիսի եաբմըշ օլտուղունու իգբար իտէր։ Տէրագապ մէրգում Ի. . . վէ Մ. . . Ա. . . պէյլէրին բիւթպէլէրի տախի բէֆ օլունուպ Ի. պէյ տախի իսթինթագա կէօնտէրիլիր վէ Մ. Ա. պէյ զայէթ կէնճ օլտուղունատան աֆվ օլունուր։ Իւչիւ տէ քիպարզատէ օլտուգլարընատան, հէր քէս պունլարա վէրիլէճէք ճէզայէ մունթազը տը։

— Միւթէպէրանը սարրաֆանատէն Գայսէրիյէլի Մանուկեան Յարութիւն աղա վէ Գուզուեան Յարութիւն աղա ճէնապէրի, պու տէֆա պա իրատէի սէնիյէ սընֆը էվվէլ սարրաֆլըգ սիլքինէ տախիլ օլմադ շէրէֆինէ նայիլ պույրուլուպ գատրլէրի թէրֆի գըլընմըշ տը։

— Շիմտիքի Աւլահ պէյինին պէօյիւք պիրատէրլէրի Իրենս Ընթուան Հօհենձօլէրն, կէչէնքի ճէնկէրատէ աղըրճա եարալանրպ, սաղ պաճաղը քէսիլմիշ իսէ տէ, պունուն իւզէրինէ տէ իֆագաթ պուլամայրպ, վէֆաթ իթմիշ տիր։

— Իրուսիա Ճէնէրալը Մէնթաֆիլ մէմուրիյէթը մախսուսէ իլէ, Իէթրօպուրկ ճանիպինէ իղամ գըլընմըշ տը։

— Կիրիտ ճէզիրէսինատէն, ալաֆրանկա աղօսթոս 7 թարիխի իլէ Վ. զանթիս զաղէթասընա շուտ վէճհ իլէ եաղընը տը։

Պու թէրաֆլարատա իշլէր բէք էյի կիթմէմէքտէ տիր. վարիմիզ Իսմայիլ բաշա հազրէթլէրի, ճէզիրէնին Իսրիսթիան ահալիսինին պունատան ագտէմ Պապը Ալիսէ եաղարգլարը արզուհալընը ճէվապընը, Սատրազամ հազրէթլէրի թէրաֆընատան օլարագ, Իսրիսթիյան վէքիլլէրինէ վէրմիշ տիր։

Արզուհալ իլէ մաթլուպ օլունան շէյլէրին հիչ պիրի գապուլ օլունմամը տը։ Իսմայիլ բաշա տախի աղօսթոս իւչ թարիխի իլէ քէնտի թէրաֆընատան պիր իլանանամէ նէչը խոիւպ, մատամքի էօթէյէ պէրույէ թօփլանան Իրիսթիյան ճէմիյէթլէրի, աշիքեար զորպալարդ հարէքէթլէրի կէօսթէրմիշլէր տիր, պունատան պէօյլէ էօյլէ սիլահլանմըշ ճէմիյէթլէրէ բուխատաթ վէրիրմէյէճէք տիր, վէ տաղըմատրգլարը հալտէ, ասքէր գուվվէթի իլէ տաղըթըլաճագլար տը, վէ պու ճէմիյէթլէրէ տախիլ օլանլար վէ խուսուսի իլէ պունլարը սէրկէրատէլէրի զորպա իթիպար օլունարագ, հագգլարընտա զորպա մուամէլէսի օլաճագ տը։

Բաշա հազրէթլէրի քէղալիք Կիրիտ ահալիսինէ թէնպիհ իթմիշլէր տիր քի, զորպալարը քէօյլէրինէ վէ էվվէրինէ գապուլ իթմէսինլէր, վէ հէր քէս իշինէ կիւճիւնէ տէվամ իթմէքտէ, հիւքիւմէթ ճանիպինատէն մուավէնէթ կէօրէճէյինի տախի պէյան իթմիշ տիր։

Բաշա քէնտիսի տախի տատքիրի Մըսրըսկի իլէ պէրապէր, Հանիայը թէրք իսիւպ, Իբօգօրօնա թէրաֆընա աղնմէթ իթմիշ տիր. պիր ալայ խաֆիֆ սիմարի տախի Իէտիատս իւզէրինէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

Տիկէր թէրաֆատան Կիրիտ Իսրիսթիյանլարը տախի, Հանիա ճիվարընընտա իբի եէնի գօմիսիօն ճէմիյէթի թէշքիլ իտիւպ, տատանը հէր թէրաֆընատան պու գօմիսիօնա վէքիլլէր կէօնտէրիլմէքտէ իմիշ։

— Ընատօրու բօսթաը պու տէֆա թէքրար վուրուլմուշ տուր։ Էանի կէչէն բէնշէմպէ, Իզմիտէն Պրուսայա կիտէրբէն։ Պու թէրաֆլարատա մէշհուր օլան Մանօլի վէ Էֆթէր նաման հարամիլէր տիր պու բօսթայը տախի վուրանլար։ Աքին բօսթատա պին ղուրուշտան զիատէ բարա պուլամայրպ, զահմէթլէրի պօշա չըգմըշ տը։

Բօսթայա հէր նէ գատար զապթիյէլէր բիֆագաթ իթմէքտէ իսէլեր տէ, Էֆթէր գօլու ճէմիյէթլի օլտուղունատան, զապթիյէլէրատէն իւչ քիշի վէ պիր տէ սիւրիւճիւ էօլտիւրիւպ, օ պիրլէրի գաչըպ գուրթուլ մուշլար տը. հարամիլէր զիատէ շիքեար մէմուլ իթմիքլէրինատէն, մէկթիւպլէրի պիրէր պիրէր արայըպ, պիր շէյ պուլամատրգլարը իշիւն ճիւմէսինի թէլէֆ իթմիշլէր տիր։

Իրթէսի կիւնիւ պունլարը թատգիւպինէ բէք չօգ զապթիյէլէր չըգարըմըշ իսէ տէ, պէյհիւտէ օլմուշ տուր. պունուն իւզէրինէ Էֆթէրի սաղ կէթիրէնէ էլլի պին, վէ էօլիւ կէթիրէնէ գըրդ պին զուրուշ միւքեաֆաթ վատ օլունմուշ տուր. Խաթըրատա գալմըշ իսէ Մանօլի օ հարամի տիր քի, կէչէնտէ Պրուսա քէօյլէրինատէն պիրինին չօրպաճըսընը թուրթուպ, էլլի պին զուրուշ ճէրիմէ ալմըշ ըտը։ Աքին Էֆթէրին հարամիլքտէ օլան ճէսուրլուղու, պունատան զիատէ տիր. պիր հաֆթա էվվել Էֆթէր սէրպէսթ սէրպէսթ Իզմիտ վաբօրունա պինիպ Սթամպօլա կէլմիշ տիր վէ թէքմիլ պիր կիւն Պալաթայը ռօլուշըպ բիվօրլը տատանճալարը սաթըն ալմըշ տը, պաշլըճա ալթը ատէթ, Իտամ թապիր օլունանլարատան, պէհէրի սէքիզէր լիրայա, վէ պիր թագտատա Իզէրս խարթուճլարը։

Իզմիտ մութասարրըֆը Մաշուգ բաշա, օ կիւնիւ իշի տուրպ, Պապը զապթիյէյէ թէլէգրաֆ չէքմիշ իսէ տէ, կէճ գալըպ, վէ Էֆթէր ալաճաղընը ալըպ վէ Իսկիւտարա կէչէրէք, իզի զայպ օլմուշ տուր։

Իհթիմալ տը սօն բօսթա վուրկունունտա, պու Օնտրա սիլահլարը տախի էյի իշ կէօրմիւշ տիր։

— Պատէն համամլարընտան ալընան խապէրլէրէ նազարէն, Նարիքին նամ պիր Ռուսիալը մէշհուր գումարպազ, պու սէնէ իւչ տէֆա Պատէն ցյուն պանգասընը իֆլասա չըգարմըշ տը։

— Պու սէնէ Իրանան ահալիսի թահրիր օլունտուգտա, պիր միլիոն տէօրթ եիւզ պին նուֆուզա պալիզ գիլնատան պիր իլանանամէ նէչը խոիւպ, մատամքի էօթէյէ պէրույէ թօփլանան Իրիսթիյան ճէմիյէթլէրի, աշիքեար զորպալըգ հարէքէթլէրի կէօսթէրմիշլէր տիր, պունատան պէօյլէ էօյլէ սիլահլանմըշ ճէմիյէթլէրէ բուխատաթ վէրիրմէյէճէք տիր, վէ տաղըմատրգլարը հալտէ, ասքէր գուվվէթի իլէ տաղըթըլաճագլար տը, վէ պու ճէմիյէթլէրէ տախիլ օլանլար վէ խուսուսի իլէ պունլարը սէրկէրատէլէրի զորպա իթիպար օլունարագ, հագգլարընտա զորպա մուամէլէսի օլաճագ տը։

Բաշա հազրէթլէրի քէղալիք Կիրիտ ահալիսինէ թէնպիհ իթմիշլէր տիր քի, զորպալարը քէօյլէրինէ վէ էվվէրինէ գապուլ իթմէսինլէր, վէ հէր քէս իշինէ կիւճիւնէ տէվամ իթմէքտէ, հիւքիւմէթ ճանիպինատէն մուավէնէթ կէօրէճէյինի տախի պէյան իթմիշ տիր։

Բաշա քէնտիսի տախի տատքիրի Մըսրըսկի իլէ պէրապէր, Հանիայը թէրք իսիւպ, Իբօգօրօնա թէրաֆընա աղնմէթ իթմիշ տիր. պիր ալայ խաֆիֆ սիմարի տախի Իէտիատս իւզէրինէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

Տիկէր թէրաֆատան Կիրիտ Իսրիսթիյանլարը տախի, Հանիա ճիվարընընտա իբի եէնի գօմիսիօն ճէմիյէթի թէշքիլ իտիւպ, տատանը հէր թէրաֆընատան պու գօմիսիօնա վէքիլլէր կէօնտէրիլմէքտէ իմիշ։

— Ընատօրու բօսթաը պու տէֆա թէքրար վուրուլմուշ տուր։ Էանի կէչէն բէնշէմպէ, Իզմիտէն Պրուսայա կիտէրբէն։ Պու թէրաֆլարատա մէշհուր օլան Մանօլի վէ Էֆթէր նաման հարամիլէր տիր պու բօսթայը տախի վուրանլար։ Աքին բօսթատա պին զուրուշտան զիատէ բարա պուլամայրպ, զահմէթլէրի պօշա չըգմըշ տը։

Բօսթայա հէր նէ գատար զապթիյէլէր բիֆագաթ իթմէքտէ իսէլեր տէ, Էֆթէր գօլու ճէմիյէթլի օլտուղունատան, զապթիյէլէրատէն իւչ քիշի վէ պիր տէ սիւրիւճիւ էօլտիւրիւպ, օ պիրլէրի գաչըպ գուրթուլ մուշլար տը. հարամիլէր զիատէ շիքեար մէմուլ իթմիքլէրինատէն, մէկթիւպլէրի պիրէր պիրէր արայըպ, պիր շէյ պուլամատրգլարը իշիւն ճիւմէսինի թէլէֆ իթմիշլէր տիր։

Իրթէսի կիւնիւ պունլարը թատգիւպինէ բէք չօգ զապթիյէլէր չըգարըմըշ իսէ տէ, պէյհիւտէ օլմուշ տուր. պունուն իւզէրինէ Էֆթէրի սաղ կէթիրէնէ էլլի պին, վէ էօլիւ կէթիրէնէ գըրդ պին զուրուշ միւքեաֆաթ վատ օլունմուշ տուր. Խաթըրատա գալմըշ իսէ Մանօլի օ հարամի տիր քի, կէչէնտէ Պրուսա քէօյլէրինատէն պիրինին չօրպաճըսընը թուրթուպ, էլլի պին զուրուշ ճէրիմէ ալմըշ ըտը։ Աքին Էֆթէրին հարամիլքտէ օլան ճէսուրլուղու, պունատան զիատէ տիր. պիր հաֆթա էվվել Էֆթէր սէրպէսթ սէրպէսթ Իզմիտ վաբօրունա պինիպ Սթամպօլա կէլմիշ տիր վէ թէքմիլ պիր կիւն Պալաթայը ռօլուշըպ բիվօրլը տատանճալարը սաթըն ալմըշ տը, պաշլըճա ալթը ատէթ, Իտամ թապիր օլունանլարատան, պէհէրի սէքիզէր լիրայա, վէ պիր թագտատա Իզէրս խարթուճլարը։

Իզմիտ մութասարրըֆը Մաշուգ բաշա, օ կիւնիւ իշի տուրպ, Պապը զապթիյէյէ թէլէգրաֆ չէքմիշ իսէ տէ, կէճ գալըպ, վէ Էֆթէր ալաճաղընը ալըպ վէ Իսկիւտարա կէչէրէք, իզի զայպ օլմուշ տուր։

Իհթիմալ տը սօն բօսթա վուրկունունտա, պու Օնտրա սիլահլարը տախի էյի իշ կէօրմիւշ տիր։

— Պատէն համամլարընտան ալընան խապէրլէրէ նազարէն, Նարիքին նամ պիր Ռուսիալը մէշհուր գումարպազ, պու սէնէ իւչ տէֆա Պատէն ցյուն պանգասընը իֆլասա չըգարմըշ տը։

— Պու սէնէ Իրանան ահալիսի թահրիր օլունտուգտա, պիր միլիոն տէօրթ եիւզ պին նուֆուզա պալիզ

Պարոն Մարգարեան.

Աբիթանէտէ պասրան դաղէթալէրատէն հէմէն հիչ պիր զաղէթա եօգ տուր քի, եէվմիյէ տաշրա էյալէթլէրի խասարէլէրի հագգընտա, պիրէր շիքեայէթ աէրճ իթմէսինլէր. օ գատարատաք քի, թաճիւպէ շայան շէյ, պու մագուլէ շիքեայէթլէր. պաղը Ճէրիտէի Հավատիս բուզնամէլէրինատէ տախի օգուտնուր։

Ղաղէթամրզա տախի պաղը պէօյլէ շիքեայէթլէր կէլսինատէն, պիղլեր տախի արա սըրա տէրճ խոէրիզ, տէյիլ պիր զարաղ եա նէֆանիյէթէ մէպնի, իլլա ումումինին խտարէսինէ բաճի օլան հալաթընն ումումէն տույուլմասը իչիւն, պունատան պաղը ֆայիտէլէր տախի կէօրիւլմէմիշ տէյիլ տիր։

Հու գատար քի, պաղը եաման վէ ինֆիրա տախի եաղըլապլիր օլտուղունատան, վէ մատամ քի պիզիմ պէօյլէ շէյլէրի եաղմամըզ նասըլ քի տէտիք պիր զարաղ վէ նէֆանիյէթէ մէպնի տէյիլ տիր, տօղրուսու տախի եէտիմիզ վասլ օլտուգտա օնու տա տէրագապ տէրճ խոէրիզ։

Կէչէնտէ Պաթում էյալէթի հագգընտա տախի պէօյլէ պիր շիքեայէթնամէ զաղէթամրզա տէրճ օլունմուշ օլուպ, պու տէֆա պու շիքեայէթ-

լէրին ձէրհի զբմնընտա , օլ թէրաֆ-տան նէզարէթը ձէլիլէյի մէարիֆի ումումիյէյէ օն գատար իմզա իլէ պիր մաղպաթա կէօնոէրիմիշ օլսուզուն-տան , պիթէրաֆլըզա բայէթէն պուն-նու տախի թէմամը իլէ ատրծ խոե-րիզ ։

Շու գատար քի , իշլեթմիմիզէ նազարէն , Պաթումտա խայը Խրիս-թիյան տախի թէմէքքիւն իթմէքտէ օլսուզունտան , պունդարան հիչ պի-բինին իմզասը մէզքիւր մաղպաթա-տա պուլունմամասը պիզէ պիր ազա-յիպ կէօրիւնիւպ , հիչ օմազա Պա-թում մէձլիսի ազալարընին նօգան օլսուզունա պիր ալամէթ տատ օլու-նապիլիր , իշթէ մաղպաթայը մէզ-քիւրիւն սիւրէթի ։

Մէձմուայը Հալատխին պէթը եիւզ էլլի պիրինձի նումէրօսու իլէ , էլֆաղը թիւրքի , վէ հուրուֆաթը Լրմէնի իպարէսի իլէ ջրգան ձէրի-ուէնին պիր պէնտինտէ , Պաթումձա-նիպինտէն մայիս եիրմի սէքիզ թարի-խի իլէ շու վէձհ իլէ եազըմիշ տրը.քի.

«Մէմլէքէթիմիզին թիձարէթձէ էլվէրիշլի պիր մահալ օլսուզու վէ հաֆթատա իքի վաբօր Թրապուզան ճանիպինտէն կէլիր վէ իւչ տէօրթ վաբօր տախի Օրթի իլէ Օտէսատէ ագթարմա օլուպ վէ խայրձա տու-զուիթա վուգու պուլուպ մէմլէք-թին շէրէֆինէ մուձիպ օլմագտա ի-սէ տէ , հիւքիւմէթը մահալէնին տալա տրգգաթը եօգ կիպի տիր . շիւնքի հեր կիւն սէֆահաթտա պու-լունուպ էթրաֆ սանձագլարը թաղ-եիգ իթմէքտէ վէ ձիւրմ ալմագտա տրը ։ Մուգատէմ Ֆէյզի բաշա վէ սատրդ Թրապուզան վալիսի Լմին բաշա հաղրէթլէրի , պաղը էպինէյէր-եաբրմասընը թէրթիպ իթմիշլէր ի-սէ տէ , թէքմիլ պիր շէյ մուվաֆ-ֆագ օլամմրշլար տրը ։ Լալընզ պիր հիւքիւմէթ գօնաղը վէ պիր ձա-մի իլէ պաղը էնտաֆ խանէլերի եա-բրմրշ տրը , վէ պիր տէ թէլէղրաֆ-խանէ եաբրմագտա տրը ։ Ընալինին մալ վէ ձան էմնիյէթի օլմայրպ պու-թէրաֆտա գուրշուն ամմագ հեր կիւնլիք ատէտ նէվինտէն պիր շէյ օլմուշ տուր , հրրսրզրզգ , գաթիլլիք հիչ էքսիք օլսուզու եօգ տուր ։ տէ-յէրէք թապ իւ թէմմիլ գրլընմրշ օ-տուզու կէօրիւլտիւյիւնտէն պունուն պի հագգըն արզ իւ պէյանընա միւ-սարատթա մէձպուրիյէթ հասրլ օլ-տու ։ Մէգքիւր Պաթում գատապա-սը Լազիստան սանձաղընին ըէէսը հիւքիւմէթի , վէ լիմանը իսէ պահրը Սիյահընն տարը էմնի պիր մահալ օլ-մասը միւլապէսի իլէ վաբօր վէ եէլքէն սէֆինէլերի տայիմա ամէտ շիւտ իթմէքտէ տիր ։ Հիւքիւմէթը մահալէնին արգգաթսզլըզը պահ-սընա կէլինձէ Պաթում գատապասը-նընն վէխամէթը հավասը , հեր քէսլե-րին գուլաղընը տօլտուրմուշ վէ զին-նինի գանարրմրշ օլմասը ձիհէթլէ , մուգատէմ էյամը սայֆտէ հիւքիւ-մէթը մահալէնէ միւլհագ գաղալէ-րինե կիտիլմէքտէ իքէն , իքի սէնե-տէն պէրու Պաթում մէվգիինտէն հիչ պիր թէրաֆա գրմրլանմայրպ , համա օլսուն իմարէսէթին թէրէգգի-սինե հավաձա տախի քէսպը իթիտալ պուրմուշ տուր ։

Վէ էմբը ըղահաթ ֆըգրասը պահնը իսէ պունտան իւչ պէշ սէնե ագտէմէրի լիվայը մէղպուրուն պա-ղը մահալէրինտէ զուհուր իսէն սէ-պուգմաղազան մագուլէլէրի , մու-ռուրու ուպուրէ խսալը տէսթը խա-սար իթմէքտէ իսի իսէլէրտէ , պու վագթը մատալէթ պախթը ձէնապը Ռիհանպանիսե հիչ պիր թէրաֆտէ ջրլթ վէ բրլթ օլմայրպ հեր քէսին իւմ-նիւ ըսթրրահէթ իւզրէ օլտուզու մէյտանտա , վէ քեաֆֆէյի մէսալե-հին տախի ձէրեանը էօլունտա օլուպ սէֆահաթ վէ էթրաֆ սանձագլարը-նը թաղեիգ իթմէք վէ ձիւրմ ալմագ լազրտրսը իսէ պիր սանձաղընն տի-կէր սանձագ հիւքիւմէթինէ միւտա-խէլէսի օլմայաձաղը էմրը թապիի օ-լարագ , միւլհագգ գաղալէր իսէ հեր քէս քէնտի վազիֆէյի հիւքիւմէթի-նի պիլիր վէ թանրը վէ պու տարը մա-տալէթ հասրը ձէնապը միւլիւքեա-նէտե զուլմ վէ թատատի մէմալքի մահրուսէթիւլ մէսալքի հազրէթը շէ հրլյարինին հեր շիւպ'էսինտե ատֆ-իւ իզալե օլտուզու զահիր վէ նիւմա-յան իքէն , պէօյէ պիր հիւքիւմէթը տտիլէյէ խնտատ օլունմասը պիր վէձհ իլէ թէձվիզ վէ թատատիգ օլունուր հալաթտէն օլմայրպ , վէ ձիւրմ ալ-մագ տէնիլէն ձէրայիմ տէմէք իսէ , ատհապը թէօհմէթտէն ձէզայը նագ-տի ալընտրզը թագտիրձէ խաղինէյի ձէլիլէնին վարիտաթընտան ՝օլուպ , եօխտա հիւքիւմէթ մէմուրու քէնտի նէֆսի իչին ալէնէն ագձէ տրմասը հանկը ագբլ թէձվիզ կէօրիւր քի պունուն սրտգընա պէհապ օլունտուն-պու պահսրարը պի էտտա վէ քիւզ-պիւ սարիհ օլտուզու ձէլլի վէ աշի-քեար վէ ատհապը զիւլագբրա խաֆի օլմատրզը տերքեար տրը ։ Հալա լի-վայը մէզքիւր մութատարրրֆը սատ-տէթլու էլհաձ Լուբէտտին բաշա հաղրէթլէրի զէմանընտա սանձաղը մէզքիւրիւն վէ պիրձիւմէ սէքէնէ-սինին էմնիյէթ վէ իսթիրատէթի էլ-վիյէյի սայրրէյէ բահձանիյէթի տտվա օլունտա սէզա , վէ պու եօլտա հագգ գաղանրլաձաղը պէտիհի վէ հիւվէյ-տտա տրը , վէ սէֆահէթ տէնիլէն քէ-լամին վուգուու տէյիլ . շիւյուզու տա-խի իշլեթիլմէյիպ , մրթատարրրֆ բա-շա հաղրէթլէրի էզմանընընն իւչ հիւ-սի հիւքիւմէթ վէ Պաթում մէվգիի-նին մամուրիյէթինէ վէ էմրը զապթ-իւ բապթա հասր իտէրէք , մէզքիւր Պաթում լիմանընրն ճանիպի շըմալնե-տէ Պուրուն պաշը թատիր օլունուր մահալէ պա իրատէի սէնիյէ նամը նա-միի Հիւմայունէ մէնտուպ օլարագ , թարզը նէվին պիր ատէտ ճամիի շէ-ռիֆ վէ հիւքիւմէթ գօնաղը վէ թէ-լէղրաֆխանէ վէ կէօմրիւք վէ թօփ-խանէ վէ ֆէներ մահալի վէ ուսու-լու հէնտէսէ իւզրէ էվագ քիւշատէ վէ գահվէխանէլէր վէ ֆուրուն վէ տիւքքեակին ինչա վէ իմալ օլունտու-զու միսիլլիւ , էհլը Իսլամ վէ Խրիս-թիյան մահալէրի աթիգ գարիյէտէն պերու մէզքիւր ճամիի շէրիֆ վագ-ֆընա պէհեր եիւզ զիրա միւրատպա ի-չիւն պիրեր պէյաղ Մէձիտիյէ պէշլիի մուգաթայը զէմին թահսիլի իլէ տտ-գուզ պին պէշ եիւզ զուրուշ սէնե իձարէսի օլարագ սիտատը վագֆիյէ-տէն վէ պունձա իքեան իթտիրիլմիշ օլան մուհաձիրինը սայրրէտտէն մաս-տա , Սօխում վէ Կիւտահէնա վէ Զամչարա մուհաձիրլէրինտէն եիւզ սէքսէն խանէ գատար շէհրը ձէտիսի մէզքիւր հուտուտինտե վագի Նու-բիյէ մահալէսի թէսմիյէ իլէ , ուսու-լու հէնտէսէ իւզրէ եօլար աչըլպ էպինիյէլեր ինչա օլունուպ իքեան տախի օլունմուշ տուր ։

Վէ մէզքիւր թէլէղրաֆխանէ միւթատարրֆ բաշա հաղրէթլէրինին թէշվիգաթ վէ թէրդիպաթը սէմերէ-սիյլե , մէմուրին վէ խանէտան թէ-բաֆլարընտան օլան իսանէ իլէ ինչա օ-լունուպ , պիր ագձէ էմվալը միրիյէ սարֆ օլունմամըշ տրը . վէ միւտատէթը գալելէ զարֆընտա օլունան իպտամ վէ զայրէթ վէ պունձա էմէքլէ , էմրը մա-մուրիյէթէ մուվաֆֆագիյէթ մէյ-տանտա , վէ հեր քէսին նազար վէ տիպգաթընը ճալիպ պիր քէյֆիյէթ իքէն , զնյաի շէմսը ալէմթապ կիպի մէյտանտա օլան շէյի սէթը վէ ին-քեարե գալգըշմագ , մահզա պու-բանընն սուրէթը իմարիյէթինէ մէմ-նուն օլմայան պաղը թէրաֆընն ի հթիրա-աթընտան նէհշաթ իթմիշ օլաճաղի , պագբլսա վէ արանսա էտնա միւթա-լաա իլէ պուլունապիլիր , վէ պունձա սարֆ իւ իգամէթ իլէ սայէյի Աենիյէյի Շահանէտե մուվաֆֆագ օլունան ու-մուրուն աբսի նէշը հավատիս օլուն-մասը , նազարը իման իլէ ենկը ինսա-ֆե եագբշմաղ զանն օլունուր ։

Մութասարրրֆը միւշարիլէյինին , սանձաղը մէզքիւրէ մուվասլէթ կիւ-նիւնտէն պէրիւ , աթիգ գարիյէ իլէ ճամի վէ մէքթէպլէր ի՝մար վէ պիր քիւթիւպխանէ ինչա իլէ , քէնտի մա-լինտէն իւչ եիւզ ձիլա քիթապ տէրու-նինե վաղ իտէրէք , էսվագ վէ չաբ-շուլէրինի թատիր վէ թէլթինյոր իթ-տիրիւպ . վէ շէհրը ձէտիսե միւձէ-տէտէն ինչա օլունան հիւքիւմէթ գօնաղընտա տախի եատիրլան էվագ մահզէնինին լուզրինտե պիր Աենձիա ինչա իթտիրէրէք , էվգաթը խամիս-տե Փատիշահը պէմիրենահ էֆէնտի-միզէ էտիյէյի խայրիյէ թէքբար գրլըն-մագտա տրը . վէ ֆինիլ գաթիլ գա-զիյէսի պուրատը հուտուտու խագանի պիր մահալ օլուպ , էհալիսի իպրաղ իթմիշ օլուգլարը շէձատթ վէ տինի Մէհեմմէտիյէ ուզրունտա օլան իս-թիդամէթլէրի հալէն վէ իսթիգպա-լէն տերքեար օլտուզու , ձիւմլե ին-տինտե միւսելլէմ օլուպ , անձագ պա-ղը սէպուգմաղազան թէրաֆլէրինտէն պուլունտուզու էօթէտէն պէ-րու ելվաի մէզպուրատ վէ պէլբի հեր մահալտե վուգուի զայրը միւնքիւր իսէ տէ , ղէմանը սապպգլէրե նիս-պէթլէ ձիւզիյաթ գապիլինտէն օլա-բագ վուգու պուլանտան տախի հիւ-քիւմէթը մահալիյէ իգտամ վէ հիմ-մէթիյլե օմագուլէլէրե պիր վէձհ ի-լէ մէյտան վէրիլմէյիպ հէման տիպգու-կիրիֆթ իլէ իձրաի իսթինթագլէրի իլէ միւձաղաթը գանուենիյէլերինի կէօր-մէքտէ օրտուգլարը տերքեար տրը ։

Հաթթա լիվայի մէզպուրէ թապի Մաձիսէ գաղասը ահալիսինտէն գահ-ռաման , հիւքմիւ չերի վէ նիզամիյէսի պիլիձրա , պա իրատէի սենիյէ Պա-թում գատապասընտա տլէնէն գլասա իձրա վէ պու հալը սայիրէ իսթիպահ հասրլ խլէտիյի բուլնումա տրը ։ Վէ էլհալէթիւհազիր հապտխանէտե , գըրգտան միւթէձավուզ ատհապը թէօհմէթ իսթինթագտա պուլուն-տուգլարը վէ սայէի մուատալէթվայէի հաղրէթը Փատիշահիտե սանձաղը մէզքիւր ահալիսի մաղհար մատալէ-թը սենիյէ օլարագ հեր ձիհէթլէ է-մինիյէթը ձան վէ մալ հասրլ օլմուշ , վէ պունուն խֆայի մէհմէտէթ վէ թէ-շէքքիւրիւնտէն ատիզ օլտուգլարը հալտե պէօյլե պաղը միւֆտտ վէ միւհրիւքլերին իղֆալ վէ իսթիարա-թը իլէ , պէօյլե շէյլերին ձէրիտելէ-րէ պատրրրմասը ձիւմլեմիզե պատիի էսէֆը տերուն հասրլ օլտուզունտան ձէրիտէի մէզքիւրէ թապ իթտիրմիշ օլան ատամրն պիւթիւն պիւթիւն քիւզիւ սարէհ իսթիեար իթմիշ օլ-տուզու հեր հալտե նիւմայան օլմալ իլէ քէյֆիյէթ պէր մինվալը մուհար-բէր պէյանը ատիզանէմիզ իւզրէ հա-գիգէթը հալ պու մէրքէզտե օլտու-զունտան , օլ վէձհ իլէ թապ իթտի-բրմէսի նիյազընտա ձէրիտէի մէզքիւ-րիւն իշարընը ձերհի իլէ պէրապէր հագիգէթը հալին պէյանը սիյագրն-տա մաղպաթայը ատիզանէմիզ թագ-տիմինե միւձասէրէթ գրլընմրշ տրը ։

Օլ պատատ վէ հեր հալտե էմրու ֆէրման հաղրէթը մին լէ իւլէմրին տիր ։

Ֆիս 9 բէպիւլէ վվէլ 1283 վէ ֆիս 19 թէմմուզ 1282

Իլչիյի , Նայիպ	Իլչիյի Դ-ֆրէ
Համդի ապպէ-Համդի	Իֆքար Հասան
Աէր ֆէռիդի մալ	Աէրէ-Ռիդի Ռաֆրէրմ
Մէհմէտ Իֆքար	Օրխանի Իպրահիմ
Նաղրը նո-ֆո-	աղա
Հասան Պէհիձ	Հի-սէին Հի-սէն
աղա	աղա
Մէհմէտ Մէմիլ	Շէրէֆ Մէվլի Ալի
աղա	աղա
Օմէր Մէհմէտ	. . .

. . . Խմբագիր

Քաջ գիտնալով որ օգտակարն ու պիտանին Ձեր ազգ օգուտ լրագրին մի-ջոցաւ հրատարակիլը Ձեր գլխաւոր պարտականութիւններէն մէկը համա-րած էք , վասնորոյ և ես այն քաջալե-րութեամբ կ'համարձակիմ ուղղել ձեզ ներկայն , խնդրելով պատուական թերթերնուդ մէկ անկիւնը զետեղե-լու ։

Կամ թողուք մեզ բարեացապարտ Ձերդ ազնուութեան ։

* * *

Կաթողիկոսական խնդիրը՝ որ Հա-յոց ազգին համար ամենակարևոր , ա-մենածանր , ամենափափուկ , մէկ խօս-քով Ազգին կենսական մէկ խնդիրը ճանչցուած է , կ'տեսնեմ որ ամենան-գամ անոր ընտրութեան մասին խիստ սակաւ կարևորութիւն տրուած է , և հետևաբար անթիւ դժուարութիւն-ներ և տարաձայնութիւններ յառաջ եկած . վասն զի , եթէ չենք խաբուիր , շատեր Կաթողիկոսի մը ինչ և ինչպիսի պարտականութեանց ներքև գտնուիլը չ'գիտնալով մի միայն գոհ եղած են ա-նոր անունը ականջով լսել և անոր պատկերը զարդի համար պատերու վը-րայ կախուած տեսնելը ։ Այս մ'ալ՝ անոր նիւթական կացութենէն և ան-ուանը փառաւորութենէն աչուընին շլանալով անոր ընտրութեան ժամա-նակ ջանացեր են և կ'ջանան կերպով մը իրենց շահաւոր ընելու ։ Այլ՝ ինչպէս որ այս ընտրութեան եղանա-կը ամէն առեն մի և նոյն կերպով չէ եղած , նոյնպէս և այսօր սրբիշնոր կերպ մը կ'պահանջէ , նկատելով ժամանա-կին բերմունքը , ժողովրդեան հանգա-մանքը , գտնուած տեղը . կացութի-նը և վերջապէս իր այս օրուան հը-պատակած կառավարութեան կամքն ու օրէնքը ։

Թէև առեն մը Հայ ազգը ազատ կառավարութեան տէր ըլլալով բա-ցարձակ կամքը կրնար ընտրել իր Կա-թողիկոսները , թէև երբեմն անհատի մը ձայնը ժողովրդեան ձայնէն աւելի լսելի կ'ըլլար , բայց այսօր , այս երկու ձայներէն , և այս երկու կերպե-րէն ալ աւելի գօրաւոր ձայն ու նկատ-ման արժանի կէտ մը կայ ։

Արդ այս օրուան օրս Ս. Էջմիածնայ Կաթողիկոսութիւնը Ռուսաց կա-ռավարութեան երկրին մէջ գտնուելով , անոր ընտրութեան եղանակը ըստ տրամադրութեանց եկեղեցական կա-նոնաց թէև համաձային հաձուութեամբ կ'գործադրուի , բայց քաղաքական ինչ ինչ նկատմանց համար , կա-ռավարութիւնը ունի ինքնին բացարձակ իրաւունք անոր վարչութեան ե-զանակին մէջ օրէնքներ դնել , և եթէ հոգևորականով խառն խնդիրներ պա-տահին , կարող է անոնց վրայ դարձը-նել իր ուշադրութիւնը ըստ տեղւոյն ։

1836 տարուայ Պալաժէնիան , որոյ վրայ Պ. Մարկոս խել մը զրպարտու-թիւններ գիրքերու անտեղի նշանա-կութիւններ տուաւ և ի վերջոյ աղ-գային իրաւունքները իրը վիճայնող վճռեց , Ռուսաց կայսրը ժողովրդեան Թախանձանքը շնորհեր էր զայն , մին-չև այն առեն վանքին և վանականաց անբարեկարգ և անհեթեթ ընթացքը բարեօրինելու համար , բայց և այնպէս իր քաղաքական օրինաց և տեղւոյն հանգամանացը վրայ մանրամասն գի-տողութիւններ ընելով ։ Իւ ահա այս բարեգործութեան փոխարէն Պ. Մարկոս և իր բարեկամները զայն իբր Ռուսաւորչական եկեղեցւոյ անկա-խութիւնը խափանող հրատարակելով ազգին մէջ գժտութիւն և երկպառա-կութիւն սերմանելու պատճառ եղան ։

Ուստի՝ Պ. Մարկոս խորին շնորհա-կալութեանց արդարև արժանի կ'հան-դիսանար եթէ իր երևակայած և վայր-կեանը հարիւր անգամ բերնին մէջ լը-ղացնող՝ կրօնական ազատութիւն , ե-կեղեցւոյ անկախութիւն և իրաւա-սութիւն բառերուն մեկնութիւնն ու նշանակութիւնը՝ ամէն բանէ առաջ երկար բարակ բացատրեր ի գիտու-թիւն ամենեցուն՝ և ապա վեր կենար զանոնք բռնաբարող պատճառները , եթէ կայ , յառաջ բերելու ։

Կրօնական ազատութիւնը բռնա-բարուած է ըսելովը եթէ Պ. Մարկոս

բռնութեամբ օտար կրօնքի ծառայեցընել կիմանայ նէ՝ կ'խաբուի, վասն զի, այս կերպ արարմունք Ռուսաստանի մէջ երբեք տեղի ունեցած չէ։ Ներկեղեցւոյ անկախութեանը համար ըսելով, եթէ անոր ծիսերուն և աւանդութեանցը դպչելիը կ'իմանայ նէ՝ վերստին կ'խաբուի, վասն զի, Ռուսաց տէրութեան մէջ գտնուած և ոչ մէկ քրիստոնեայ եկեղեցի արգելք չէ՝ ունեցած այս մասին ալ։ Ի գարձեալ, իրաւասութիւն և ազգային իրաւանց վրայ խօսելով եթէ ազգային իրաւունքները ապարդիւն մնացած ճանաչեր է նէ՝ հոս ալ չարաչար կ'սխալի, վասն զի, Ռուսաց կառավարութիւնը իր Հայ հպատակաց իրաւունքը օտարաց բռնութենէն և զրկանքներէն շատ անգամներ ազատելու առիթներ և օրինակներ ունենալէն զատ՝ ոչինչ անգամ անոնց բարոյապէս և նիւթապէս զարգանալուն արգելք եղած է. նա ջանացեր է ամէն ատեն զանոնք խնամել և անոնց պակասը լեցընել, բայց և այնպէս կամեցեր է միանգամայն իր քաղաքական օրէնքները յարգել տալու և կրօնականական պատրուակաւ իրեն վնաս հասցնող պատճառները վերցնելու, խնդրոյն իրօք սոսկ կրօնական և ազգային արդար իրաւանց անգամ պատկանեալ եղած ատենն ալ. և որ ասիկա բոլորովին բնական է։

Ուրեմն թող քաջ գիտնայ Պ. Մարկոս. և իր առասպելաբանութեանցը հաւատ ընծայողները լաւ միտք թող առնուն որ, եթէ Ռուսաց կառավարութիւնը դիտաւորութիւն ունենար Հայերը Ռուսացնելու, ինչպէս որ շատեր այս տեղ պարզամտութեամբ հաւատացեր են, կարող էր, բողոքական քարոզչաց նման, ռամիկ ու միամիտ ժողովուրդները պարքևներով և խոստմունքներով որսալու, որոնք շատ ատեն պատճառ եղած են բազմաթիւ ընտանիքներ և երբեմն ամբողջ գիւղեր իրենց հայրենի բնակութենէն ու եկեղեցիէն բաժնել տալու. ահա այս և ասոնց նմանները ուրիշ տեղեր սովորական եղած ըլլալով և ոչ մէկ անգամ տեսնուած կամ լսուած է Ռուսաստանի մէջ։

Հայաստանեայց հայրապետական նախնական սովորութիւններէն աւանդութիւններէն, եկեղեցական ծիսերէն արդեօք քանի՞ քանիները փոխուած կամ իսպառ անհետացած չեն այսօր, որոնցմով Հայաստան իր անկախ վիճակին մէջ ըստ հաճոյս կ'կառավարէր իր ժողովուրդները. բայց այսօր, Հայաստան աշխարհ, զանազան ազգերու ներքև հպատակած՝ պարտաւորեր է կամայ ակամայ զիջումներ ընելու. պատճառ, վասն զի, այս օրուան քաղաքական աշխարհը ուրիշ դարձուածքներ ունի. վասն զի, կառավարութիւնք հասկցան և շարունակ հասկնալու ետևէ եղան որ, կրօնքը իբր զօրաւոր զէնք մը կրօնաւորաց ձեռքին մէջ կարող կ'ըլլան բազմատեսակ չարիք գործել՝ ի վնաս մարդկային ազգի, հետևաբար վստահութիւնին կրօնից և անոր պաշտօնէից վրայէն հեռացնելով՝ կրօնք և հաւատք ըսուած բառերը իւրաքանչիւր ոք իր ներքին կողմը, իր խղճին մէջ բնտռել պարտաւորեցաւ։

Ուրեմն՝ եթէ ըստ Մարկոսի այսօր ալ առաջնոյն պէս միմիայն կրօնական անկախութեամբ ապրիլ շարունակենք, ասոյգ կըսեմ, որ այն ատեն ուրիշ բան չ'մնար ընել մեզի, եթէ ոչ Ներքա Մարկոսի և Ինոսն ճգնաւորներու նման՝ թողուլ հայրենիք՝ քաղաք և ընտանիք և երթալ լեռներու և խոռոչներու մէջ խոտաճարակ ըլլալ և գիշեր ցերեկ ձերմակ ու սև սատանայներու հետ կռուիլ։

Կրօնական սովորութեանց հետզհետէ քաղաքականութեան հետ համաձայն երթալու պարտաւորը ըլլալուն մէկ ապացոյցն ալ այս է որ Հրեից վերայ այսօր կ'տեսնենք։ Այս ազգը որ աշխարհիս խստակրօն ազգերէն մէկն է, այժմեան քաղաքական օրինաց համաձայն վարուելու համար կամայ ակամայ Մովսիսական օրինաց ինչ ինչ պատուէրները զանց առնուլ սովորած է։ Օրօրինակ, Մովսէս խստիւ պատուէր դրած էր պտուղի կանայքը քարկոծելով սպաննել, նոյնպէս և շաբաթը սուրբ չ'պահողները չարաչար տանջանքներով պատուհասիլ են։ Հրէայք այս և պէս ասոնց նման հրամանները անթերի կ'կատարէին մինչև այն ատեն, բայց եկաւ քաղաքականութիւն մը, որ այս օրուան օրս այս կերպ պատուէր պահողները իբր մարդասպան պատժիլ սպառնաց, որով այն ատենուան կրօնական պարտք ճանչցուածը այսօր ոճրագործութիւն համարուեցաւ այժմեան քաղաքակիրթ աշխարհին առջև, իմա՝ ուրեմն և այսպէս, այսօր բարի և հասարակաց օգտին յարմար օրէնք մը՝ գուցէ ապառնի դարուն համար ամենաչար և ամենանվաստակար ճանչցուի։ Ասկից կ'հետևի որ քաղաքական օրէնքները արթուն աչքով կը հսկեն կրօնական վարագոյրին տակ ծածկուած բոլոր այն գործողութիւնները որոնցմէ վնաս յառաջ գալը կարելի կրնայ ըլլալ։ Ուրեմն անկարելի է առանց քաղաքական օրինաց համաձայնելու այս աշխարհիս մէջ ըստ հաճոյս լոկ կեղծեալ կրօնական անկախութեամբ ապրիլ ջանալը։

Ա. Նոյածը Եկած ըբեր

. . . . Խմբագիր

Ղալաթիոյ Սանուց Անձնանուէր ընկերութեան աշակերտաց համար։ Նուիրեալ են հետևեալ դասագիրքերը՝ ազգասէր անձինքներէն, զորս ձեր պատուական լրագրոյն միջոցու հրատարակելիք կ'խնդրեմ։

100 օրինակ համառօտ Թուագիտութիւն Պէշիկթաշու ազգօգուտ Հայկազեան ընկերութիւն։ Ձեռամբ նոյն ընկերութեան գանձապետ Ալէքսան աղայ Ց. Խորասանճեանի։

50 օրինակ քրիստոնէական վարդապետութիւն աղգասէր անձ մը։

12 օրինակ Նախնեաց վճառականութիւն Յովհաննէս աղա Ցովակիմեան։

Ուստի մեծապէս շնորհակալութիւնիս հրապարակաւ կը յայտնեմ նուիրատու ազգասէր անձանց, և միանգամայն Հայկազեան ընկերութեան, որ ուրիշ անգամներ ալ առատապէս ձեռնտուութիւն ըրած է։ Սան. Ալնա. Ընկե. աշակերտաց։

Ս Ն Ա Մ Ք և այլն գրասէր Սան.

Ընդ. ընկերութեան Ահարոն Աբեսխան
Կեսարացի։

24 Յուլիս 1866
Ի Ղալաթիոյ սորբ Փրկչի վարժարան

— Պալատէ միւշահէտէ օրունտուղու վէճհ իլէ, պու հաֆթա պիր թագըմ իսարըճատան եազըլար կէլմիշ օլմաղ իլէ ումուրու մալիյէ իւղերինէ օլան միւթալաամրզըն պայիսի պիղզարուր կէլէճէք հաֆթայա գալը։

ԻԼԷՆԱԹ

Ալէքսանտրօբօլտա Պ. Թաթէոս ձերբահեանը ֆապրիգասլնտան ջըգմըշ, վէ Իւրոբատա պէցիւք շէօհրէթ քէսպ իթմիշ տիր

Պու չիչէք թօզու, Ասիթանէ սօգադարընտա սաթըլմագտա իսէ ատ, պու թօզու կէթիրէն թիւճճար տուշտուգտա քի, սաթըճըլար հիլէ իսէրէք քէնտինտէն ալտրգլարը թօզա ասխէր չէյլեր գարըշարբրպ սաթայօրլարքի պիւսպիւթիւն գուվվէթիքէսիլիպ թէյսիրի գալմատրզընտան պու խուսուս թիւճճարը մուսահիլէյհ գարարլաշտրմըշ տրը քի եալընըզ էմիյէթ շայեան տիւքքեանճըլարա վէրիպ սաթտրսրն։

Նիհայէթ ահալիյէ իլան իտէրքի, չարսու սօգագլարընտա սաթըլանա էմիյէթ իթմէյիպ, եալընըզ Ռուզուն չարսուտա, Ազգրըգճըլար իչինտէ, Միլահտար աղա խանէն իւսթ գաթընտա Ն° 3 Պարիպճեան աղանէն օտասընտաքինտէն վէ Ճինիլի խանտա իւսթ գաթտա Ն° 6 օտատան ալսընլար։

Իսթիմալի շու վէճհ իլէ տիր, կէճէլէրի եաթաղընէն իչինէ, եախօտ եաթաղընէն էթրաֆընա պու թօզու էքմէք, չինքիւ ինսանա զիյան վէրմէզ։

6

Ֆրանսանէն էն մէշհուր մասալնուիսանընտան, Ալէքսանտր Տիւմասէն էն մէշհուր Թէէլիֆի օլան Մոնթէ Քրիսթօ հիքեայէսի Իրմէնի աշխարհաբար լիսանընա Թէրճիւմէ իսիւպ, ճիւզ ճիւզ պատրրարագ նէշր իթմէկի Մաղաքեան Պ. Գէորք պու տէֆա թասավվուր իսիւպ, իւչ հաֆթայա գատար իճրասընա պաշլայաճագ տրը։

Վէ հէր օնպէշտէն օնպէշէ իքիշէր թապագալը պիրեր ճիւզ նէշր իսէճէք օլմաղ իլէ, ֆիյաթը տանէ իլէ ալանլար իչիւն պէհէր ճիւզիւ եիւզ բարա տրը։

Ապօնաթ սիւրէթի իլէ ալանլարա, եըլըզը գըրգ սէքիզ վէ ալթը այըզը եիրմի աէօրթ վէ իւչ այըզը օն իքի զուրուշ տուր։

Թալիպ օլանլար շիմտիլիք պէցիւք եէնի խանտէ, Մէճմուայը Հավատիս օտասընա միւրաճասաթ իսէպիլիրլեր. վէ պու խուսուսուն կէլէճէք հաֆթա թաֆսիլաթընը տախի պէյան իսէրիզ։

Միւֆլիս Ալքսէրճի օղլու Ասնաշաշը մէսալիհի իֆլասխէսի պիլրույէթ, օլ պապատէ ալաճագլըքը թէրաֆընտան վէրիլմիշ օլան գօնգօրտաթօ իւզերինէ, Յիւս գօմիսէր վէ սինտիքէրինին մուահքէմէյէ թագտիմ խլէտիքլէրի բաքօրթօ մուճիպինճէ, Իլամա բապթ օլունմագ իւզրէ, իշ պու սէքսէն իւչ սէնէսի բէպիւլ էվվէլինին օնունճու կիւնիւնտէ վագը, սէքսէն իքի սէնէսի թէմմուզուն օն պիրինճի բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն, Տէրսաատէթտէ պուլունանլէրէ օն պէշ, վէ թաշրատա օլանլար իչիւն օթուզ պիր կիւն միհլ թայէին օլմաղընը, պու միւտտէթէր զարֆընտա մէզքիւր գօնգօրտաթայու իմզա իթմիշ օլան քէսանէն պիր կէօնէ իիթիզար վէ իֆատէսի վար իսէ, մուահքէմէյի թիճարէթին պիրինճի մէճլիսինէ կէլիպ պէյան խլէմէսի, վէ կէլմէսիյի սուբէթտէ միւտտէթը մէզքիւրէ կէչտիքտէ իլամը մէզայուրուն միւֆլիս մէրգումէ իթասը իլէ, մէրգումէրը հագգընտա տախի նիզամէն սայրը ալաճագլըյա օլան մուամելէ իճրա գրըքնաճաղը պիլինմէսի իչիւն իլան գրըքնտը։

Թաշրատա պուլունանլարա տախի թահրիրաթը թէլէգրաֆիյէ իլէ քէյֆիյէթ իլան գրըքնմըշ օլմաղին շէրհ վէրիլտի։

Ֆ Ռէպպիւլէվվէլ ՌՏՄՓ ՔԷՀ մուզ ՌՏՄԲ։

ՄԱՐԳԱՐԻՏ ԱՐՔԱՑՈՒԹԵԱՆ ԵՐԿՆԻՑ
ԽՈՒՆ ՎԱՍՏԱԿ ԵՐԿՈՑ
ՄԿՐՏԻՉ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ԽՐԻՄԵԱՆ
Կ. ՊՕԼԻՍ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ
1866 ՌՑԺԷ

Բուն Քրիստոնէական վարդապետութեան ոգւով գրուած այս մատենիկը ամէն ճշմարիտ քրիստոնէի ձեռք գտնուելու արժանի երկասիրութիւն մը ըլլալով, եթէ աշխատութիւնը ազգածանօթ հեղինակին մեծ պատիւ կը բերէ, անոր ընթերցումն ալ Ազգին քրիստոնէութեան սիրոյն մեծ ապացոյց մը պիտի ըլլայ։

Կը ծախուի ամէն Հայ գրավաճառաց քով Դին 10 զուրուշ։

Գօնեա վէ Նիկոմէտիա վէ Զմմոնա սանճագլարը տախիլինտէ քեային օլուպ, թէրաֆը տէվլէթը Ալիկէտէն էմանէթէն իսարէ օլունմագտա օլան Պէրքէթլի վէ Պուլղար տաղը վէ Բիւլիւք նամ սիմլի վէ սիմսիպ գուրշուն մատէնէրինին 90 սէնէ միւտտէթլէ վէ պաղը շէրաիթ իլէ էմնիյէթ վէ սէրմայէլի պիր գումբանիայա իհալէ վէ իլթիզամի, իրատէի սէնիյէ ճէնապը միւլիւքեանէ միւգթէզայը ալինտէն օլարագ իճապ խէն լայիհէ վէ իսարթալարը թանզիմ իթարիլմիշ վէ քէյֆիյէթ Յուրրաճա տախի նէշր իւ իլան իտիլմիշ օլմաղլա, մատէնը մէզքիւրէնին տէրէօհատ վէ իլթիլամընա Տէրսաատէթճէ տախի թալիպի օլտուղու հալտէ շէրաիթի մախսուսէսինի աղնամագ վէ լայիհէ վէ իսարթալէրինի կէօրմէք իւզրէ մատէնը Հիմայուն մէճլիսինէ ազիմէթ իթմէլէրի իլան օլունուր։

283 Ռէպպիւլէվվէլ 21

ԶԱՒԻՐԻ 6 ՕԳՈՍՏՈՍ

		Ղուրուշ
Թպղան Աբնաուտա	քիլէ	29—31
Իսմայիլ	»	26—28
Գալաս	»	· — ·
Ռումելի Պալշըգ սէրթ	»	—
» Պուրղաղ	»	· — ·
Սըճ գըզըճա	»	—
Իպսալա գըրնօվ	»	22—24
Իսմայիլ	»	—
Վարնա գըրնօվ	»	25—26
Պուրղաղ գըրնօվ	»	25—26
Պալշըգ գըրնօվ	»	23—25
Գօգօրօզ Գալաս	»	· — ·
Աբքա	»	10—11

Մէլնուտաթ 100·000։

ԷՄԹԱՑԻ ՏԱԽԻԼԻՑԷ 6 ՕԳՈՍՏՈՍ

ԱՆԱՏՕԼՈՒ սիրհէմ	
ԹԻՖԹԻՔ Էնգարե	
ՃԷՀՐԻ	
ՊԱԼ ՄՕՄՈՒ	

ԷՄԹԱՑԻ ԷՃՆԷՊԻՑԷ 6 ՕԳՈՍՏՈՍ

ՔԷԼԼԷ ՎԷ ԹՕԶ ՇԷՔԷՐՏ	Ղուրուշ
Ինկիլիզ բրիմ 6—10 լիպրա գանթար	· · ·
Լիվերբուլ 10 լիպրա »	· · ·
Օլանտա տէպրու 8-10 լիպրա »	· · ·
Ամէրիքա 8 »	· · ·
Ֆրանսըզ »	258—260
Ինկիլիզ թօզ »	250— ·
Օլանտա եքսթրա »	250— ·
» պիրինճի »	238—240
» իքինճի »	233—235
» իւչիւնճիւ »	230—232
Ֆրանսըզ »	230—232
ՏԷՍԹՐ Ինկիլիզ շէյհ լամա ակօրթ քեօչէ եուվարլագ »	· 68—70
» եարմա »	· 74—75
» սաճ շէյհ իլէ »	115—120
» շէմպէր »	95—105
» Մօսկով շէյհ »	125—130
ԳԱԼԱՑ »	650— ·
ԴՈՒՐՀՈՒՆ Ինկիլիզ »	· · 140
Գուրշուն Ֆրանսըզ գանթար	140
ՉԵԼԻԲ պիր սըֆըր 0 սանրգգ »	90— ·
» իքի սըֆըր 00 »	· · ·
ՍԱՉՄԱ Մարսիլիա շէյհ »	150—160
» Ինկիլիզ 40 օգկաբ պիր »	—
ՄՕՐ ՊԱԳԱՄ »	· 60— ·
ՍԱՆԹԱՄԱՐԹԱ »	200—250
ՋԱՃԸ ԳԷՊՐԸՋ »	· 45— ·
ՀԱՊ Ինկիլիզ »	· 55—60
ԿԷՕՋ ԹԱՇԸ Ինկիլիզ » օգկա	· 5—5 1/2
ԳԱՀՎԷ Գարս ֆինս 0/0 »	1100 1050
» Իքինճի »	· 950 ·
» Իւչիւնճիւ »	880— ·
ՇԻՎԻՏ Ինկիլիզ »	110—130
ԳԷՐՄԸՋ »	· 35—65
ՊԻՊԷՐ Լոնտրա Մարսիլիա »	· 5—5 3/4
ՆԸՀԱՏԸՐ Ինկիլիզ »	6 1/4— ·
» Մըսըր ֆէճնուա էօզ »	· · ·
ԹԷՆԷՔԷ + Նշան շէյհ սանրգգ »	340—350
ՐՕՄ Ամերիգա 1 դալլն	· —9 1/4
» Ինկիլիզ »	12 3/4—13

ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՄԷՄՈՒՐԼԱՐԸՆԷՆ ԻՍՄ ՎԷ ՄԱՀԱԼԼԷՐԻ

ԱՍԻԹԱՆԷ· Գէօյիւք Եէնի խանտա Թիւլպենճեան Յովակիմ։
ԱՏԱՆԱՍ· Բալամուտա օղլու Յակոբ աղա։
ԱՖԻՕՆ ԳԱՐԱ ՀԻՍԱՐ· Կարապետեան Վարդան
ԷԿԻՆ· Թարգճեան Յովսէփ աղա։
ԷՆԳԱՐԷ· Սինէօր ճիօվանի Լէօնարտի։
ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ· Ոսկիեան Էնգարէլի Կարապետ աղա։
ԷՏԻՐՆԷ· Յակոբեան Արթին աղա Գաղաղ։
ԷՐԶՐՈՒՄ· Շապանեան Գրիգոր էֆէնտի։
ԹԷՖՖԻՐՏԱՂ·
ԹՐԱՊՈՒԶԱՆ· Մամէլեան Պետրոս աղա։
ԻԶՄԻՐ· Թէօտէրճէյան Ս· Յովհան աղա։
ԻԶՆԻՄԻՏ· Գ· Տ· Թ· Գասպարեան։
ՀԱԼԷՊ· Յ· Ս· Քուրքճեանոֆ։
ՄԱՐԱՇ· Զօրպաճը օղլու Հաճի Տէվլէթ աղա։
ՊԻԼԷՃԻԿ· Տէրգաւէթ օղլու Պետրոս աղա։
ՊՐՈՒՍԱ· Կէմիճեան Նշան աղա։
ՎԱՐՆԱ· Հաճի Կարապետ օղլու Յովհաննէս աղա։
ՎԻԷՆՆԱ· Զըրաճը Վիչէն աղա։
ՔԷՕԹԱՀԵԱ· Լիւլճեան Ամատ աղա։

ՄԻԻԷԼԻՓԻ ԴԱՂԷԹԱ
ՅՈՎՍԷՓ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

ՎԱԼԼԱԹԱՑԻ ԷՐՄԷՆԻ ՔԻԼԻՍԷՍԻ ՍՕԳԵԼԸ Ն° 47
Ց· ՄԻՀՋԵՆՏԻՍԵԱՆ ԹԱՊԽԱՆԷՄԻՆՏԷ